

Jongeren en drugs

Februari 2010

OIVO

Onderzoeks- en Informatiecentrum
van de Verbruikersorganisaties

Inhoudstafel

1. Doelstellingen
2. Methodologie
3. Cannabisgebruik (uitproberen, soort)
4. De perceptie van cannabisgebruik bij jongeren
5. Verslaving aan cannabis
6. Cannabis en de omgeving van de jonge consument
7. Andere producten (soorten, gebruik, profiel)
8. Conclusies

Doelstellingen

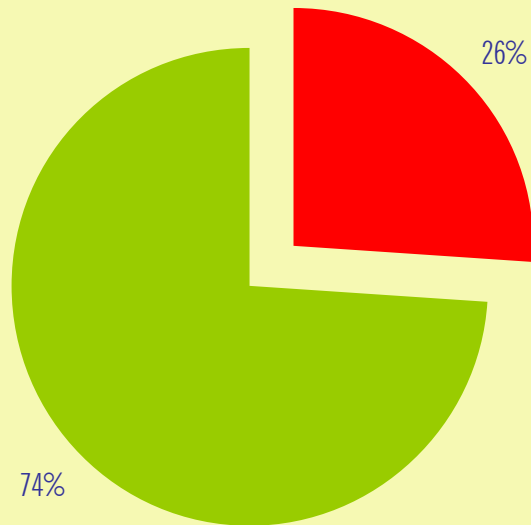
- Het doel van deze studie bestaat erin het gebruik van cannabis en andere stimulerende middelen bij de Belgische jongeren (12-17 jaar) in te schatten.
- Deze studie moet de federale, communautaire, gewestelijke en onderwijsbeleidvoerders in staat stellen om over gegevens te beschikken met betrekking tot de bekendheid met, perceptie van, redenen voor en gedrag op het vlak van drugsgebruik bij de jongeren.

Methodologie

- Kwantitatieve studie
  - 2.630 interviews (45'-50') afgenomen in maart 2009 van jongeren tussen 12 en 17 jaar in de Belgische scholen.
  - Aselecte gelaagde gecorrigeerde steekproef (voor het globale resultaat).
  - De resultaten hebben een gepaste statistische bewerking ondergaan.
  - De totale foutmarge op de steekproef bedraagt 1,9%.
  - Enkel de betekenisvolle resultaten worden voorgesteld. Elk gegeven werd evenwel geanalyseerd in functie van de leeftijdsgroep, het geslacht, het onderwijstype, de grootte van het gezin (met 2 tot 5 personen), de locatie (Brussel, Vlaanderen, Wallonië), de sociaalprofessionele klassen, de rookgewoonten van de kennissenkring (vrienden, broers/zussen, familie en schoolmilieu), het profiel van de jongeren en de perceptie van persoonlijke relaties (verstandhouding met vrienden, gezin, tevredenheid met zichzelf, met omgeving) en een houdingsopzicht tegenover alcohol, tabak en drugs.

Cannabis

Cannabisgebruik

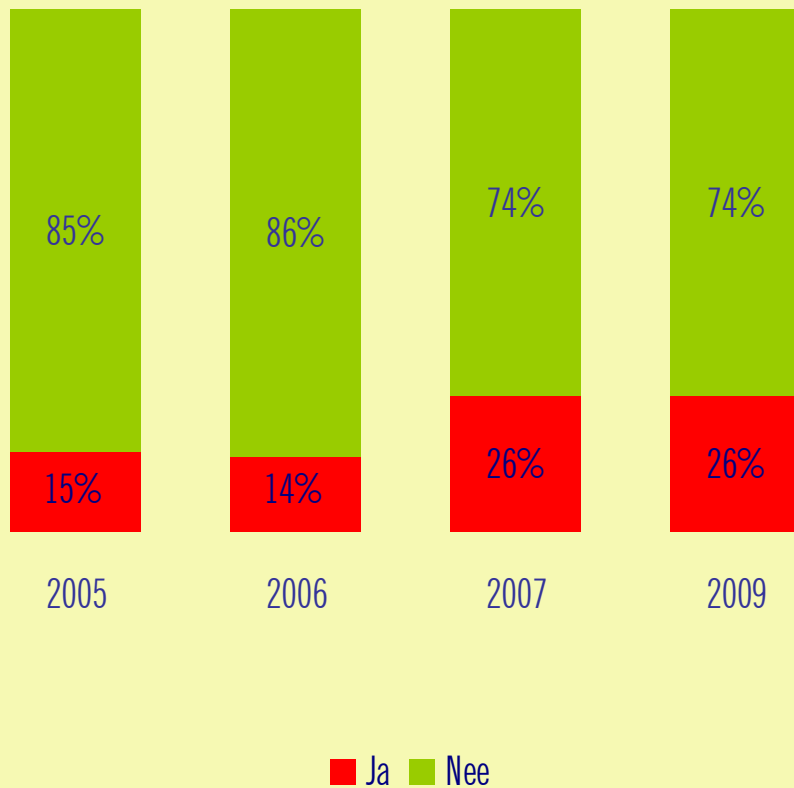
■ Ja ■ Nee

➤ Heb je al cannabis gebruikt of uitgeprobeerd?

- Meer dan 1 op de 4 jongeren van 12 tot en met 17 jaar verklaart al cannabis gebruikt te hebben.

Basis: Alle respondenten

Cannabisgebruik

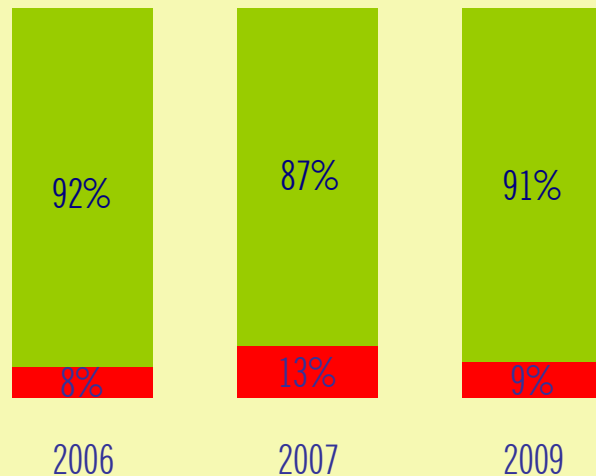

➤ Heb je al cannabis gebruikt of geprobeerd ?

- Het aandeel jongeren dat reeds cannabis gebruikte of probeerde is hetzelfde als in 2007, toen het met een dikke 10% steeg tegenover de voorgaande jaren.
- Het merendeel van de jongeren dat reeds cannabis gebruikte, deed dat in de vorm van een joint (82%); 61% met een waterpijp en 29% in combinatie met voedsel (vb. spacecake)

Basis : Alle respondenten

Recent cannabisgebruik

■ Ja ■ Nee

➤ Gebruik je op dit moment cannabis?

- Bijna 1 jongere op 10 gebruikt cannabis op dit moment.
- In vergelijking met 2007 is dit niveau iets gedaald, en staat het terug gelijk met dat van 2006.
- 8% van de jongeren rookt op dit moment joints, 6% gebruikt cannabis via een waterpijp en 4% gemengd met voedsel zoals spacecake.

Basis: Alle respondenten

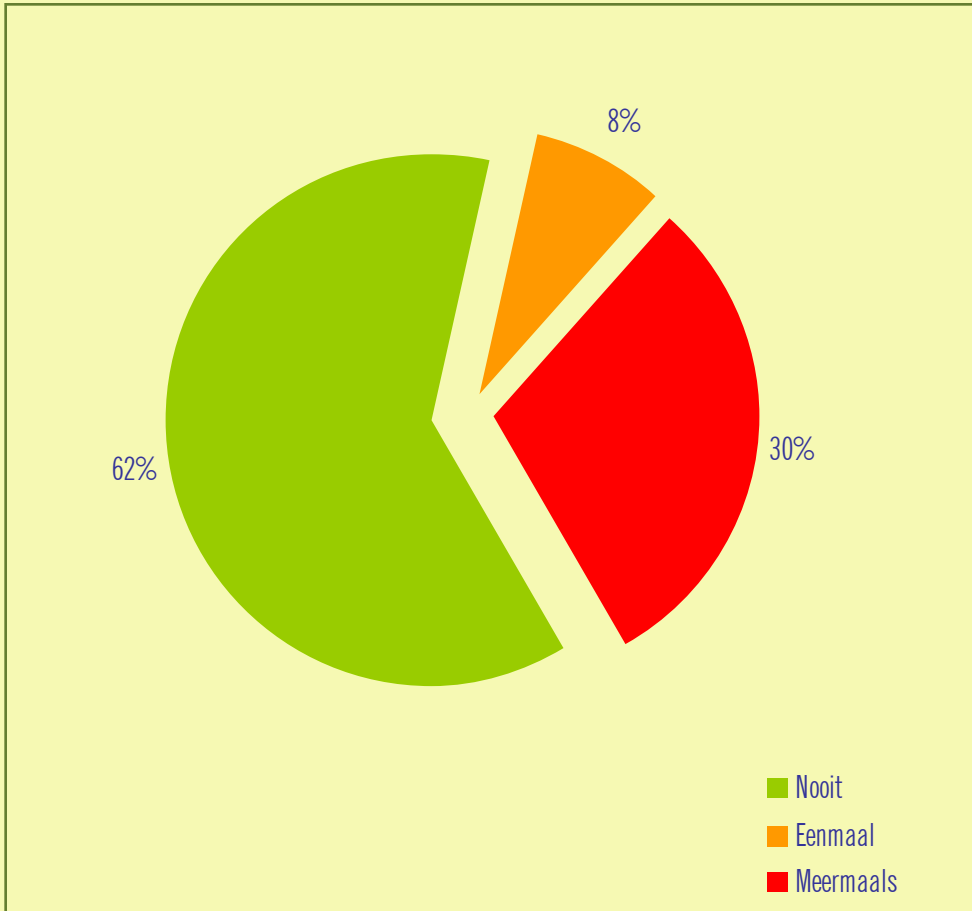
Profiel van de cannabisgebruikers

- **Leeftijd:** Bij de 16-jarigen ligt het aandeel cannabisgebruikers het hoogst: 14% van hen gebruikt cannabis.
- **Woonplaats:** In Wallonië (25%) en Brussel (14%) is het gebruik van cannabis populairder dan in Vlaanderen (3%).
- **Gezinssituatie en sociale afkomst:** Jongeren die opgroeien in een éénoudergezin met enkel de vader, gebruiken vaker cannabis (22%). Bij de hogere sociale klassen blijkt men minder cannabis te gebruiken dan gemiddeld: 6% van jongeren met deze afkomst zegt cannabis te gebruiken.
- **Persoonlijke relaties:** Jongeren die niet tevreden zijn over hun familie, over hun vrienden, hun school, hun woonplaats en over zichzelf, zijn vaker cannabisgebruiker (19%).
- **Rookgewoonten:** Een groot deel (35%) van de rokende jongeren zijn ook cannabisgebruiker.

Recent cannabisgebruik

- Jongeren consumeren gemiddeld 5,7 maal cannabis tijdens de week (van maandag t.e.m. vrijdag). Zaterdag ligt dat gemiddelde op 2,7 en zondag op 1,7. Tegenover vorig onderzoek (2007) is de frequentie van het gebruik fors gestegen. Per week (ma-zo) gaven de jongeren aan dat ze gemiddeld 5,5 keer cannabis gebruikten; nu is dat bijna het dubbele: 10,1 keer.
- Net als bij alcoholgebruik wordt er in het weekend meer geconsumeerd dan in tijdens de week: het uitgaan is een goede gelegenheid om cannabis te gebruiken.
- De gemiddelde leeftijd waarop jongeren voor de eerste keer cannabis proberen, is 14 jaar en 2 maanden.

Solitair cannabisgebruik

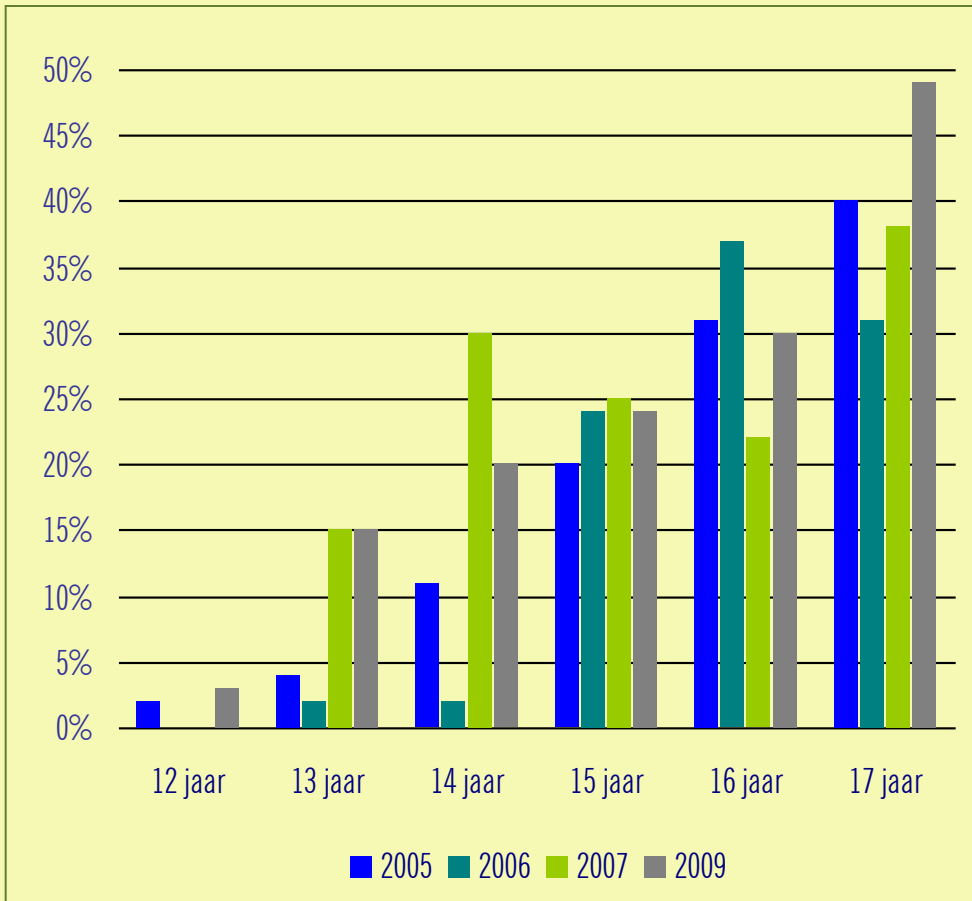

➤ Heb je al cannabis gebruikt terwijl je alleen was?

- Meer dan 6 op de 10 jongeren heeft nog nooit alleen cannabis gerookt. Bij bijna 1 op de 10 is het één keer voorgevallen en bijna een derde doet het meermaals.
- Jongeren uit het TSO gebruiken minder vaak alleen cannabis (16%) dan jongeren uit het BSO (52%).
- Leerlingen van de eerste graad secundair onderwijs gebruiken blijkbaar vaker cannabis alleen (46%) dan leerlingen van de derde graad (19%).

Basis: Respondenten die reeds cannabis probeerden

Cannabis volgens leeftijd

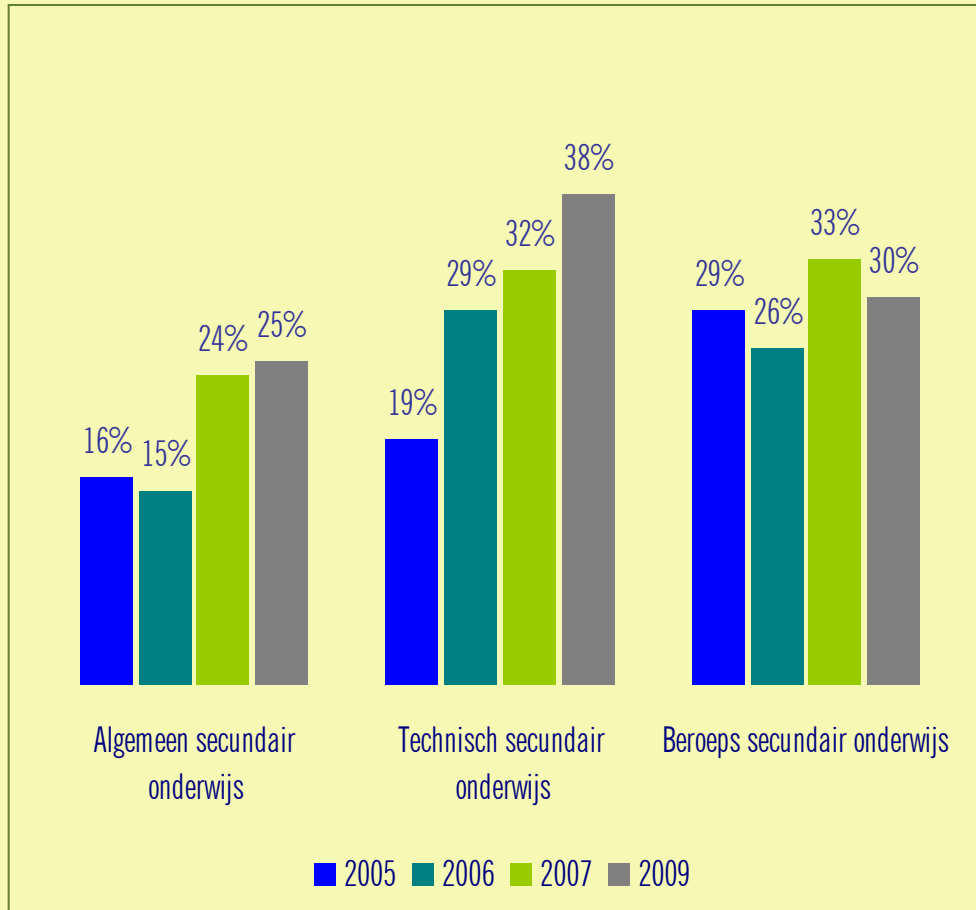

➤ Heb je al cannabis gebruikt of uitprobeerd?

- Opvallend is dat er al met cannabis wordt begonnen vanaf 12 jaar, net als in 2005.
- Bij de 16- en 17-jarigen stijgt het aantal personen die al cannabis hebben gebruikt tov 2007. De andere groepen dalen (lichtjes) of stagneren.

Basis: Alle respondenten

Cannabis volgens onderwijstype (1)

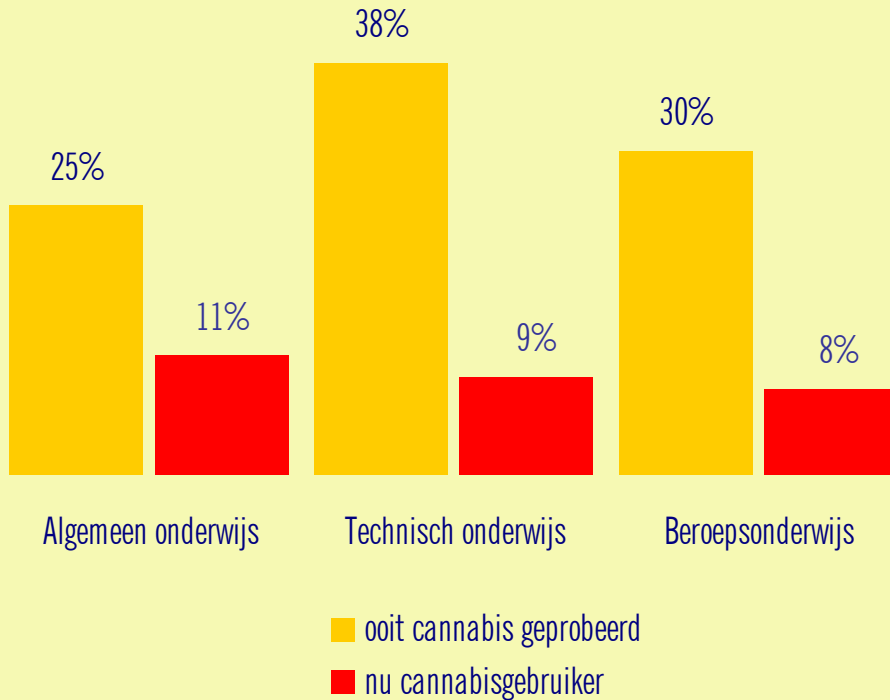

➤ Heb je al cannabis gebruikt of uitgeprobeerd?

- In het ASO en TSO steeg het aandeel mensen die cannabis probeerden tov vorige jaren. Enkel in het BSO daalde het lichtjes.

Basis: Alle respondenten

Cannabis volgens onderwijstype (2)

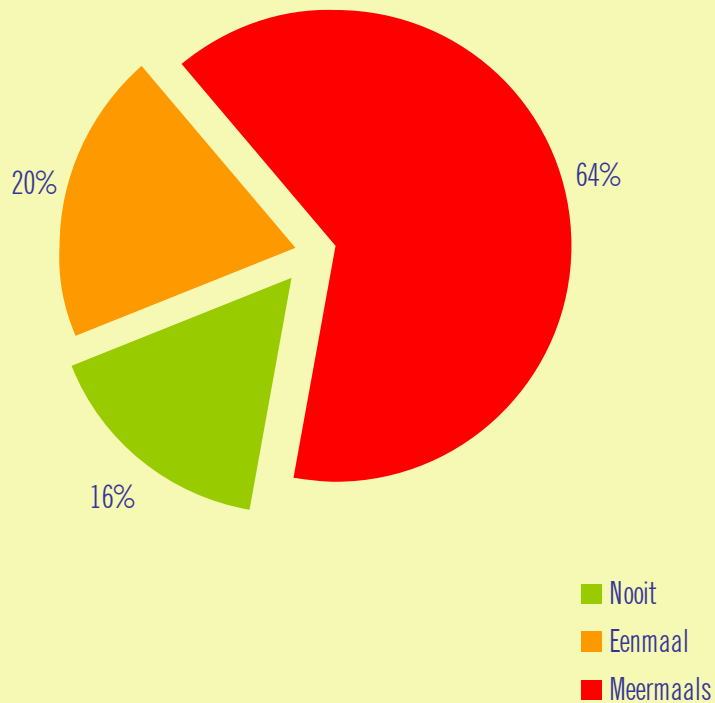

- Heb je al cannabis gebruikt of geprobeerd?
- Gebruik je cannabis?

- In het TSO is het percentage dat ooit cannabis probeerde het hoogst, terwijl het percentage huidige cannabisgebruikers het hoogste ligt in het ASO.

Basis: Alle respondenten

Consumptie van cannabis en alcohol

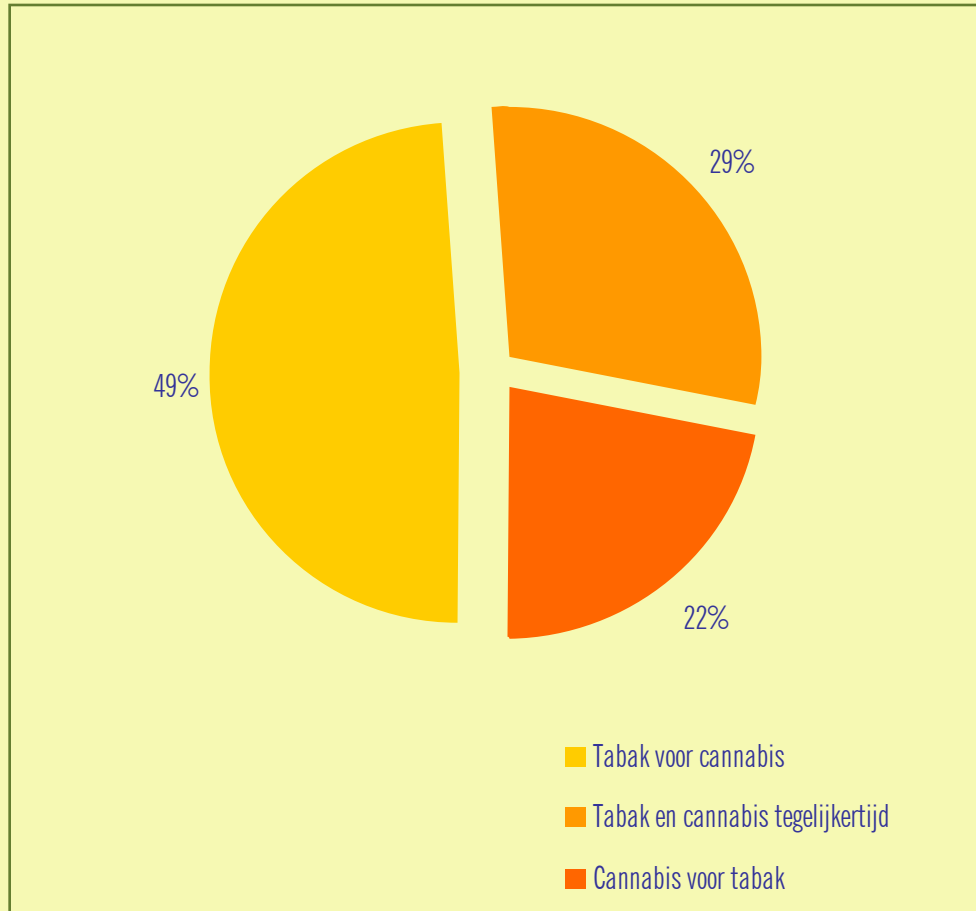

➤ Heb je al cannabis en alcohol tegelijkertijd geconsumeerd?

- Meer dan 6 op 10 jongeren combineerde het gebruik van alcohol en cannabis meermaals.
- Meer dan 1 op 5 deed dit al een keer.
- In vergelijking met 2007 komt gecombineerd gebruik veel vaker voor. Toen had 28% van de jongeren nog nooit alcohol en cannabis gecombineerd.

Basis: Respondenten die reeds cannabis probeerden

Eerste gebruik: verschil tussen tabak en cannabis

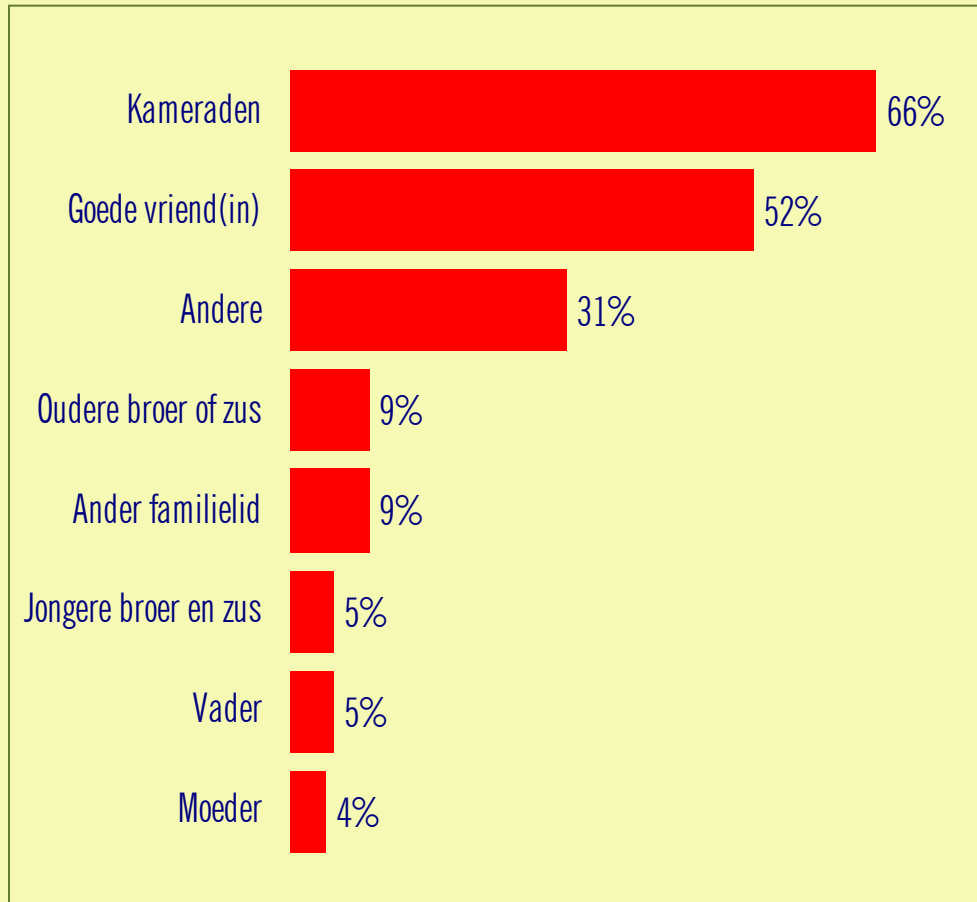

➤ Heb je tabak (sigaretten) geprobeerd voor je cannabis geprobeerd hebt?

- In bijna de helft van de gevallen proberen jongeren eerst sigaretten alvorens cannabis te gebruiken.

Basis: Respondenten die reeds cannabis probeerden

Voorstel om cannabis te gebruiken

➤ Wie heeft je al cannabis aangeboden?

- Het zijn voornamelijk de vrienden van wie men cannabis aangeboden krijgt. Meer dan de helft van de jongeren kreeg al cannabis aangeboden van een goede vriend(in), 66% van kameraden.
- Door familieleden wordt minder vaak cannabis aangeboden, enkel van een oudere broer of zus of van een ander familielid krijgen jongeren wel eens cannabis aangeboden.

Basis: Alle respondenten

Verskil volgens profiel

- **Goede vriend(in)**

- De jongeren uit het TSO krijgen vaker dan gemiddeld cannabis aangeboden door een goede vriend(in): 65% van deze leerlingen gaf dat aan. Bij leerlingen uit het 3e en 4e secundair zijn het ook vaker de goede vrienden die cannabis aanbieden (62%).
- Jongeren uit Brussel (71%) en uit een éénoudergezin bij de moeder (78%) krijgen ook vaker cannabis aangeboden door de goede vrienden.
- Zij die niet gelukkig zijn met hun familie, die niet overeenkomen met hun vrienden, niet gelukkig zijn op school, met hun woonplaats of met zichzelf, krijgen ook vaker cannabis toegestopt door een goede vriend(in) (67%).

- **Familie**

- In het BSO komt het vaker voor dat cannabis aangeboden wordt door een familielid (moeder: 19%; vader: 21%; oudere broer/zus: 23%; jongere broer of zus: 19%). Ook in gezinnen van 6 en meer personen wordt vaker cannabis aangeboden door een familielid (moeder: 11%; vader: 14%; oudere broer/zus: 17%; jongere broer of zus: 13%).

Perceptie van de effecten van cannabis

➤ Perceptie van de effecten van cannabis

- De meerderheid van de jongeren is zich bewust van het verslavende karakter van cannabis en het gevaar dat er aan verbonden is.
- Bijna 4 op de 10 jongeren is overtuigd dat cannabis niet gevaarlijk is als je voorzichtig bent met de hoeveelheid en de kwaliteit. Tegenover het onderzoek van 2007 is dit aantal met 11% gedaald.
- De eerste stelling (je kunt beter niet met cannabis beginnen...) is echter ook met 6% gedaald tov 2007.

Basis: Alle respondenten

Perceptie van de effecten van cannabis

Cannabis helpt je ontspannen en je angsten verminderen 39%

Met cannabis kun je je beter amuseren 29%

Cannabis gebruiken is niet gevaarlijk 22%

➤ Perceptie van de effecten van cannabis

- 39% van de jongeren zijn van oordeel dat cannabis helpt te ontspannen en dat het helpt om angsten te verminderen. 29% vinden dat je je met cannabis beter kan amuseren.
- Toch denkt nog steeds 1 op 5 van de jongeren dat het gebruik van cannabis geen gevaar inhoudt.

Basis: Alle respondenten

Verskil volgens profiel

- **Je kunt beter niet met cannabis beginnen want je raakt heel snel verslaafd**
  - Tegenover leerlingen uit het TSO (57%) gaan jongeren uit het BSO vaker akkoord met deze stelling (81%). Ook 12- en 13-jarigen (resp. 81% en 88%) zijn meer op de hoogte van dit risico dan de gemiddelde respondent.
  - In Vlaamse steden leeft dit idee ook meer dan in Waalse steden: 88% versus 60% is overtuigd van het verslavingsrisico.
  - Bij de lagere sociale klasse (80%) gaat een groter deel akkoord dan bij de middenklasse (70%).
  - Jongeren die niet tevreden zijn over hun familie, hun vrienden, hun school, hun woonplaats en zichzelf scoren lager dan gemiddeld (64%).
- **Cannabis gebruiken is gevaarlijk**
  - In het ASO vindt 82% van de leerlingen cannabis gevaarlijk. In het TSO is dat 69%. De leerlingen uit de eerste graad secundair onderwijs gaan ook vaker dan gemiddeld akkoord (84%).
  - Jongeren die niet tevreden zijn over hun familie, hun vrienden, hun school, hun woonplaats en zichzelf vinden cannabis gebruiken minder gevaarlijk dan gemiddeld: 61%. Rokers relativeren ook het gevaar van cannabis. 60% van hen vindt cannabisgebruik gevaarlijk.

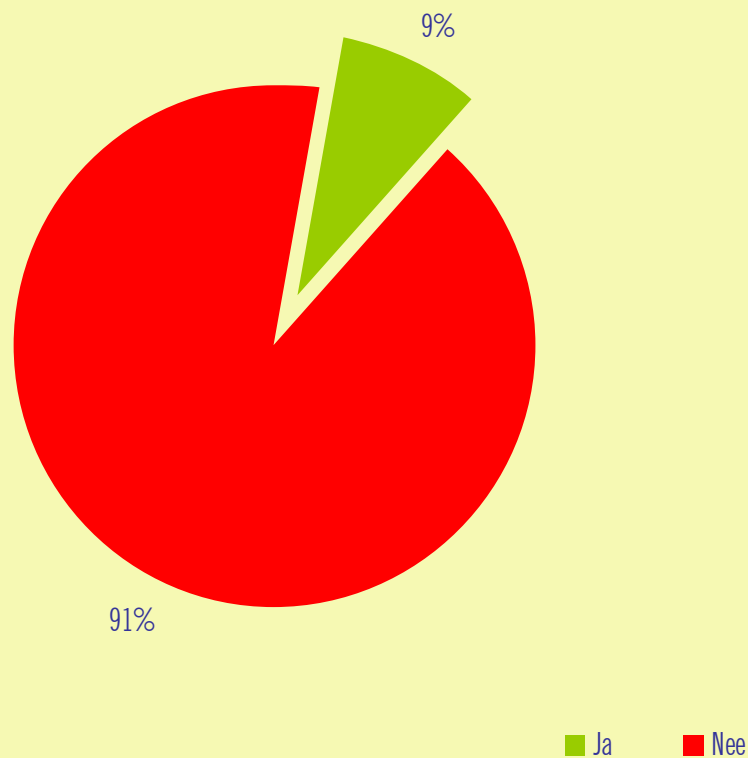
Verskil volgens profiel

- **Cannabis is niet gevaarlijk als je voorzichtig bent met de hoeveelheid en let op de kwaliteit**
  - De jongeren uit het BSO (29%) en leerlingen uit de eerste graad secundair (31%) is deze mening minder toegedaan dan gemiddeld. Jongeren uit het 5^e en 6^e secundair gaan wel vaker akkoord dan gemiddeld: 49%. Eveneens jongeren uit de middenklasse bevestigen deze stelling iets meer dan gemiddeld (44%).
  - Ook jongeren die niet tevreden zijn over hun familie, hun vrienden, hun school, hun woonplaats en zichzelf vinden vaker dat cannabis niet gevaarlijk is mits verantwoord gebruik (47%).
  - Van de rokers is meer dan de helft akkoord: 55%, en bij de niet-rokers is dit 24%.
- **Cannabis helpt om te ontspannen of angsten te onderdrukken**
  - De derde graad secundair is meer overtuigd van de ontspannende of angsten onderdrukkende werking van cannabis (46%) dan de eerste graad (31%).
  - Ook in Vlaamse steden (54%) is men deze mening in het algemeen meer toegedaan dan in Waalse steden (27%).
  - Bij de lagere sociale groepen gaat 32% akkoord en bij de middenklasse 44%.
  - Van de jongeren die niet tevreden zijn over hun familie, hun vrienden, hun school, hun woonplaats en zichzelf gaat de helft akkoord met de stelling.

Verskil volgens profiel

- **Cannabis gebruiken helpt om je te amuseren**
  - Meer jongens dan meisjes onderkennen deze stelling (35% tov 22%).
  - Meer Franstalige (38%) dan Nederlandstalige (23%) jongeren vinden dat cannabis helpt om zich te amuseren.
  - De amusementswaarde die aan cannabis wordt toegeschreven verschilt ook naar gelang van de sociale afkomst: de middenklasse scoort 35%; de hoge klasse 23%.
- **Cannabis gebruiken is niet gevaarlijk**
  - Jongeren uit de lage klasse vinden cannabis minder gevaarlijk dan jongeren uit de hoge klasse: 15% tov 27%.
  - 46% van de verslaafde rokers vinden het gebruik van cannabis niet gevaarlijk.
  - Van jongeren die niet tevreden zijn over hun familie, hun vrienden, hun school, hun woonplaats en zichzelf vinden 28% cannabis niet gevaarlijk.

Poging om te stoppen met gebruik van cannabis

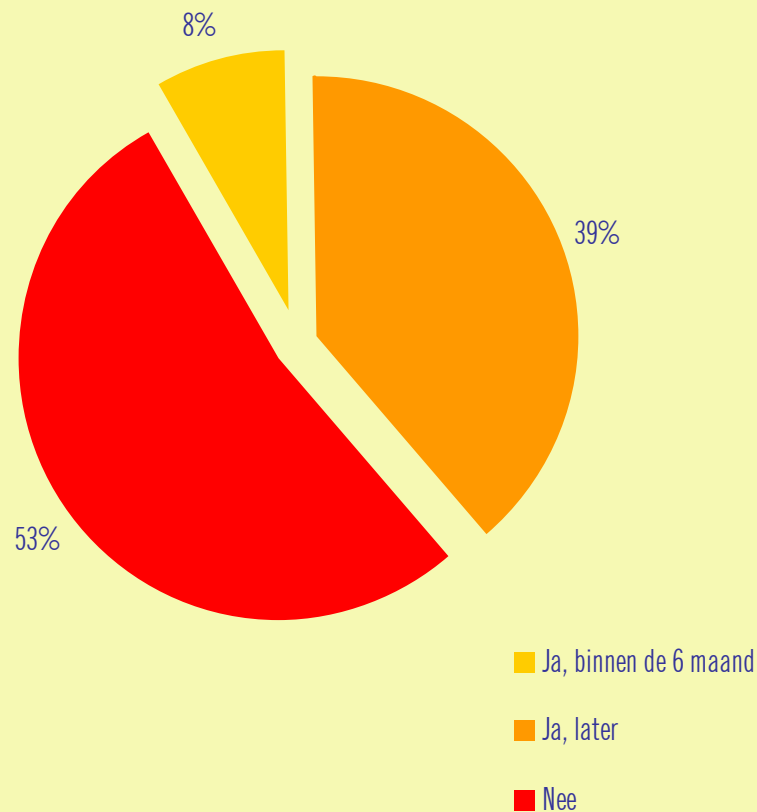

➤ Probeer je op dit moment te stoppen met het gebruiken van cannabis?

- Amper 9% proberen op dit moment hun cannabisgebruik te stoppen.
- Van de jongeren uit de lage sociale klassen geeft niemand aan dat hij/zij probeert te stoppen.

Basis: Respondenten die reeds cannabis probeerden

Poging om te stoppen met gebruik van cannabis

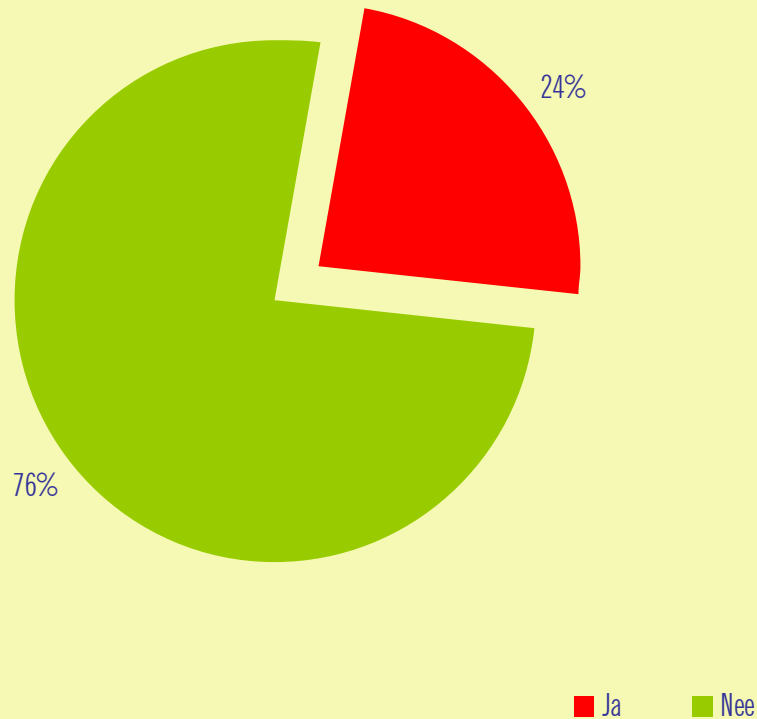

➤ Voorzie je te stoppen met het gebruiken van cannabis?

- Meer dan de helft van de huidige cannabisgebruikers geeft aan niet te willen stoppen. Tegenover 2007 is deze groep meer dan verdrievoudigd.
- 39% willen wel stoppen, maar nog niet in de nabije toekomst.

Basis: Cannabisgebruikers die op dit moment niet proberen te stoppen

Verslaving aan cannabis

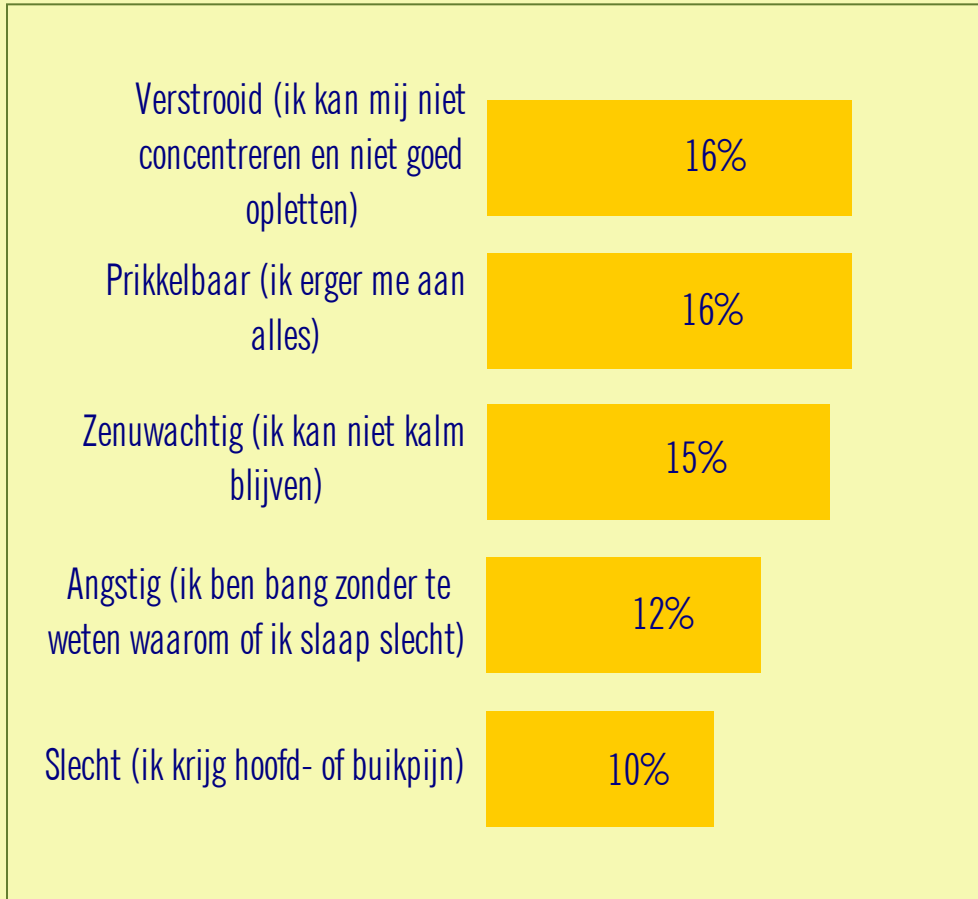

➤ Voel je je verslaafd aan cannabis?

- Bijna een vierde van de jongeren voelt zich verslaafd aan cannabis. Tegenover 2007 is dat een stijging van 7%.

Basis: Respondenten die reeds cannabis probeerden

Verslaving aan cannabis

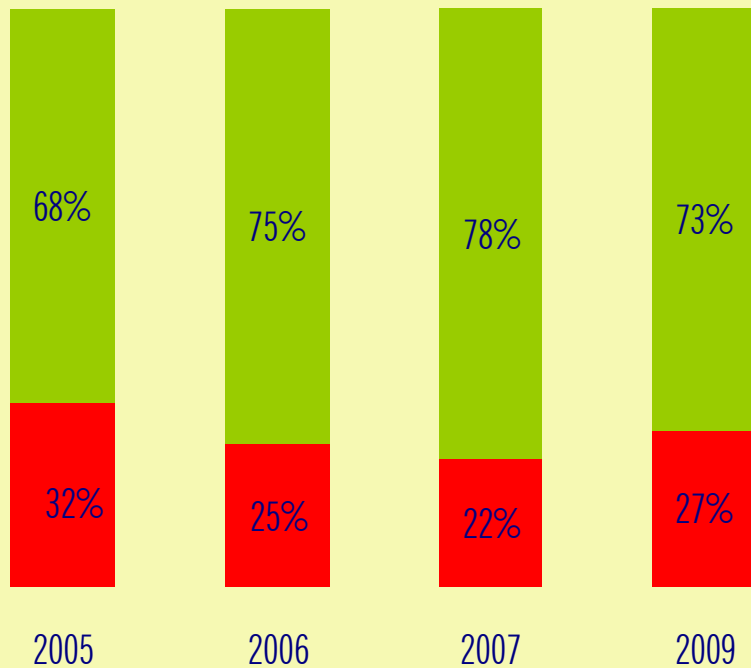

➤ Wanneer ik langere tijd geen cannabis kan gebruiken, voel ik mij...

- Het feit dat iemand geen cannabis kan gebruiken, veroorzaakt soms ontwenningsverschijnselen, al lijken deze vrij beperkt te blijven.
- Minder dan 1 op 6 jongeren is verstrooid of prikkelbaar wanneer hij/zij langere tijd geen cannabis kan gebruiken. Iets minder jongeren geven aan dat ze zich zenuwachtig voelen of angstig.
- 1 op 10 jongeren zegt zich slecht te voelen wanneer hij of zij langere tijd geen cannabis kan gebruiken.

Basis: Respondenten die reeds cannabis gebruikten

De ouders informeren

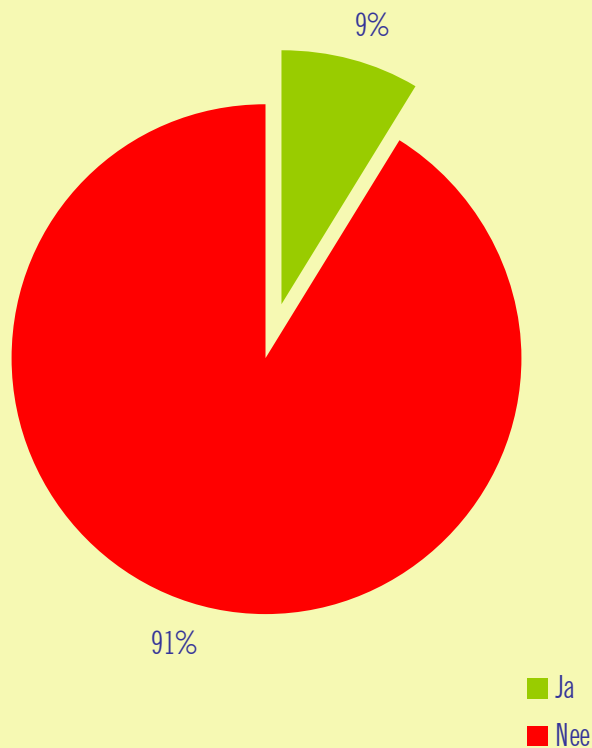
■ Ja ■ Nee

➤ Zijn je ouders op de hoogte?

- 27% van de cannabisgebruikers bevestigt dat hun ouders op de hoogte zijn van hun cannabisgebruik. Voor het gebruik van alcohol is dit meer dan drie keer zoveel (86%).
- Hoewel de proportie ingelichte ouders lager ligt dan in 2005 zien we na enkele jaren toch weer een toename.

Basis: Respondenten die al cannabis gebruikten

Instemming van de ouders

➤ Mijn ouders gaan ermee akkoord/ zouden ermee instemmen dat ik cannabis gebruik.

- De grote meerderheid van de jongeren denkt dat zijn/haar ouders niet akkoord gaan of zouden gaan met cannabisgebruik van hun kind.

Basis: Alle respondenten

Praten over cannabis

De ouders spelen een heel belangrijke rol in de preventie van cannabisgebruik bij jongeren 67%

Over cannabis praten kan het gebruik ervan door jongeren helpen voorkomen 61%

Ik ken de wetgeving in verband met cannabis 51%

➤ Dialogo rond cannabis en voorlichting binnen het gezin

- 61% van de jongeren denkt dat praten over cannabis het gebruik ervan door jongeren kan helpen voorkomen. 67% van de jongeren vindt dat ouders een grote rol spelen in de preventie van cannabisgebruik bij jongeren.
- Iets meer dan de helft van de jongeren beweert de wetgeving rond cannabis te kennen.

Basis: Alle respondenten

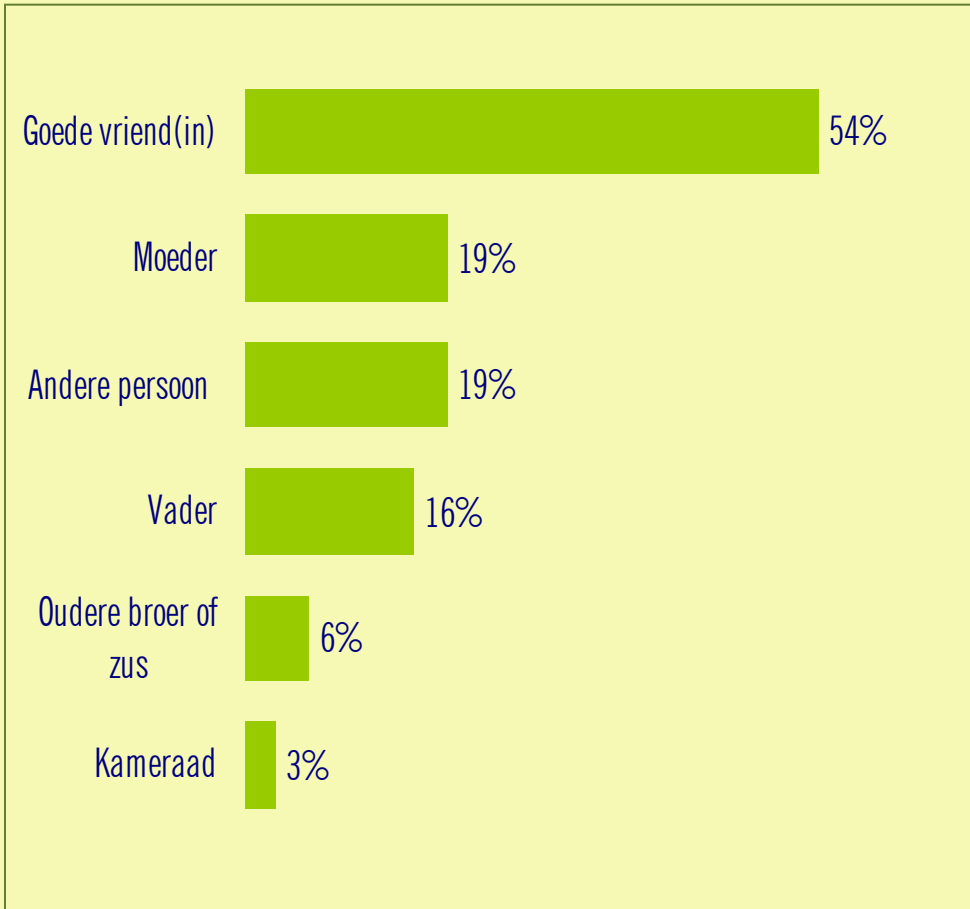
Verskil volgens profiel: praten over cannabis

- **Praten over het gebruik ervan kan cannabisgebruik bij jongeren helpen voorkomen**
  - Jongeren uit het BSO zijn minder overtuigd van deze stelling dan de gemiddelde jongere: 49% gaat akkoord. Jongeren uit de laatste graad secundair (72%) gaan eerder akkoord dan jongeren uit de tweede graad (56%).
  - Van jongeren die niet tevreden zijn over hun familie, hun vrienden, hun school, hun woonplaats en zichzelf meent 54% dat praten niet helpt om cannabisgebruik te voorkomen.
  - Rokers (52%), lichte en zware druggebruikers (30% en 53%) zijn ook minder vaak deze mening toegedaan.
- **De ouders spelen voor de jongeren een heel belangrijke rol inzake de preventie van cannabisgebruik**
  - We treffen deze mening vaker aan bij jongeren uit gezinnen met 4 en met 6 en meer personen (resp. 73% en 75%).
  - Jongeren uit éénoudergezinnen gaan minder vaak akkoord dan gemiddeld (bij vader: 54%; bij moeder: 58%).
  - Jongeren die niet tevreden zijn over hun familie, hun vrienden, hun school, hun woonplaats en zichzelf vinden minder dan gemiddeld dat ouders een rol spelen (52%).

Verskil volgens profiel: praten over cannabis

- **Ik ben op de hoogte van de wetgeving rond cannabis**
  - Meer jongens zeggen dat ze op de hoogte zijn van de cannabiswetgeving in België dan meisjes (58% tov 43%).
  - In Wallonië (70%) vinden jongeren zichzelf ook beter ingelicht dan in Vlaanderen (39%).
  - Meer jongeren uit éénoudergezinnen zeggen ook kennis te hebben van deze wetgeving dan gemiddeld (bij vader: 73%; bij moeder: 64%)

Praten over cannabis

➤ Als je met iemand over cannabis zou moeten praten, met wie zou dat dan zijn?

- Meer dan 1 op 2 jongeren zou met een goede vriend(in) over dit onderwerp kunnen praten.
- Het is duidelijk dat de mening van de leeftijdgenoten belangrijker is dan die van de ouders. Slechts 1 op 5 zou er met zijn/haar moeder over praten, 1 op 6 met zijn/haar vader.

Basis: Alle respondenten

Verschil volgens profiel: met wie kun je praten over cannabis?

- **Vrienden, vriendinnen**

- Deze keuze wordt meer gemaakt door de jongeren in het beroepsonderwijs (+14%) en in het 5de en 6de middelbaar (+12%). Deze jongeren wonen vaker in Brussel (+36%) en behoren vaker tot de lagere sociale groepen (+12%), in de gezinnen met 5 personen (+13%). Ze zijn vaker niet tevreden over hun gezinsleven (+15%) noch over hun school (+18%), zichzelf (+12%) of de plaats waar ze wonen (+24%).

- **Ouders**

- Jongeren uit het algemeen secundair onderwijs en dan vooral zij uit het lager secundair onderwijs zouden er eerder voor kiezen om met hun vader over drugs te praten. Verder zijn het vaker jongeren die wonen in Vlaamse landelijke gemeenten (met moeder +21%, met vader +28%) en jongeren uit de hogere sociale groepen (met moeder +8%, met vader +9%). Jongeren uit gezinnen met co-ouderschap kiezen eerder voor hun moeder (+13%).

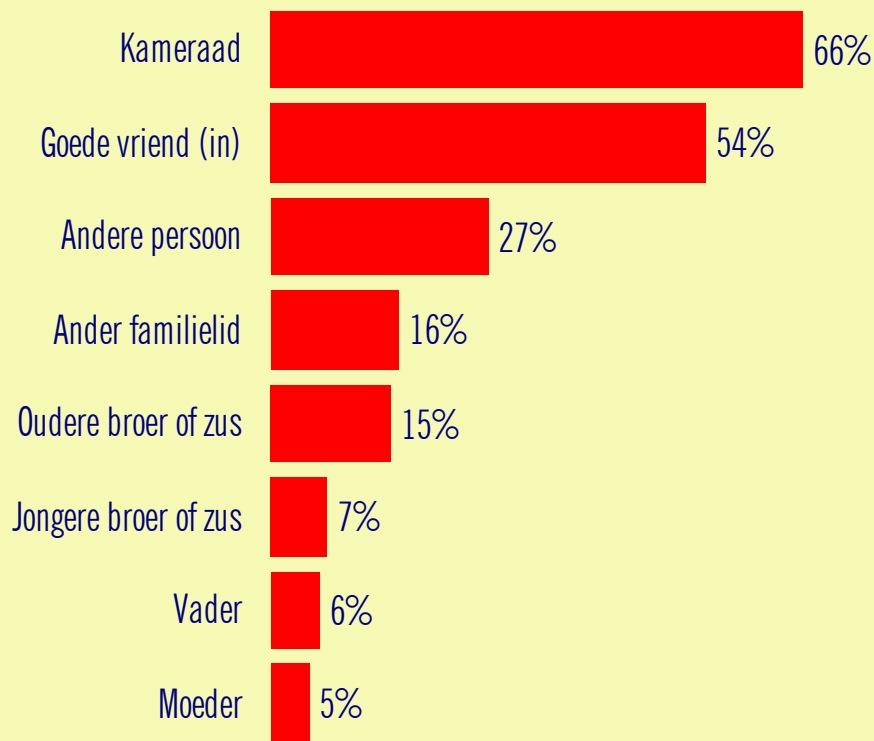
- **Oudere broer of zus**

- Deze keuze wordt meer gemaakt door de jongeren uit het 1ste en 2de middelbaar (+11%), door de Franstaligen (+12%), door de inwoners van de Waalse kleine dorpen (+22%) en in de gemiddelde sociale groepen (+5%).

Verskil volgens profiel: met wie kun je praten over cannabis?

- **Andere persoon**
  - Deze keuze komt vaker voor bij jongens (+10%) en jongeren uit het 3de en 4de middelbaar. Verder zijn het vaker jongeren uit de Vlaamse steden (+18%) en uit de lage sociale groepen (+15%).
- **Ander familielid**
  - Deze keuze komt meer voor bij de jongeren uit het beroepsonderwijs (+13%), in het 1ste en 2de middelbaar, bij de jonge Franstaligen (+5%), vooral zij die wonen in kleine Waalse dorpen (+10%).

Cannabisgebruik in de omgeving

➤ Wie in je omgeving gebruikt cannabis?

- 66% heeft vrienden die cannabis gebruiken; bij 54% gaat het om goede vrienden.
- Meer dan 1 op 6 heeft een oudere broer of zus die cannabis gebruikt.
- 16% van de jongeren kent in zijn familie iemand (buiten het nucleair gezin) die cannabis gebruikt.

Basis: Alle respondenten

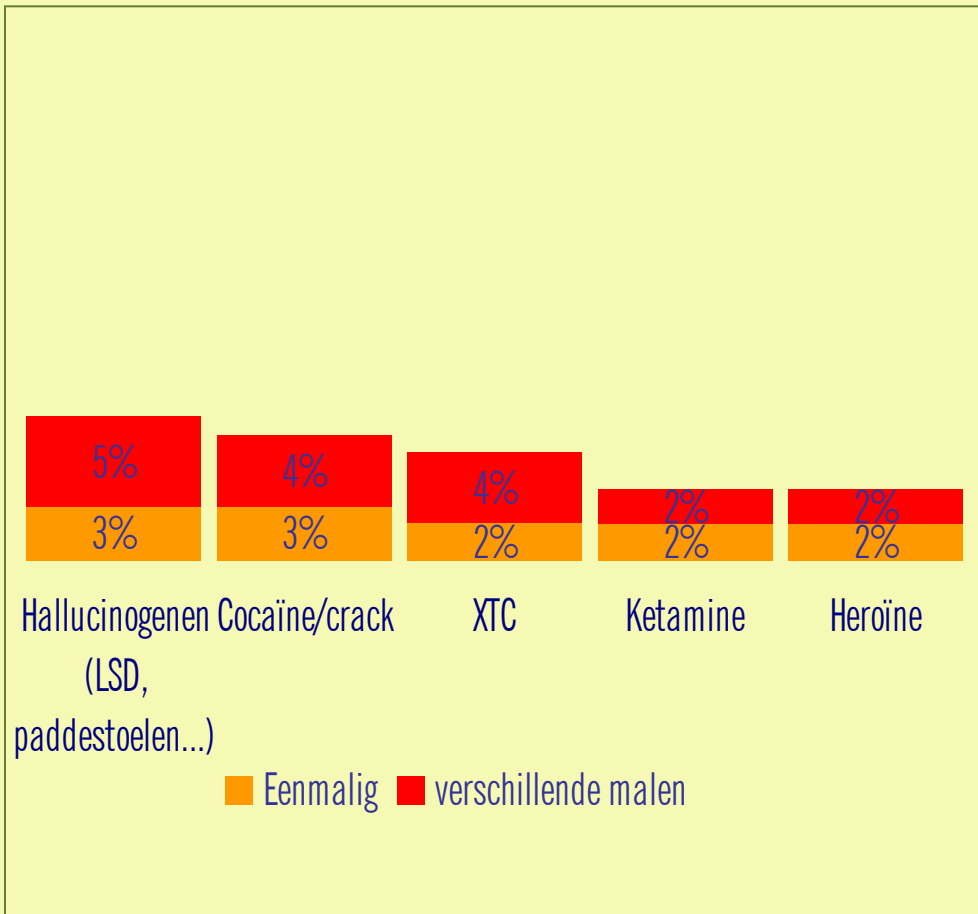
Andere producten

Soorten drugs

- **Ketamine** is een verdovingsmiddel dat gedurende de laatste jaren is opgedoken als drug in het uitgangseven. Wanneer de drug in hoge dosis wordt gebruikt, wekt het een soort van bijna-doodervaring op.
- **Heroïne** is sterk verdovend zodat er een algemene toestand van lichamelijk welbehagen ontstaat. Tegelijkertijd vallen alle negatieve, maar ook positieve gevoelens weg.
- **Hallucinogenen** vervormen de zintuiglijke waarneming en veroorzaken hallucinaties. Heel wat hallucinogenen zijn synthetisch en worden in labo's gemaakt (zoals LSD, DMT, PCP en mescaline), maar bepaalde soorten komen ook in de natuur voor (sommige paddestoelen en cactussen).
- **XTC** heeft een opwekkend en een hallucinogeen effect. Het heeft langdurig invloed, en de roes verloopt in een vijftal stappen die evolueren van een gevoel van gelukzaligheid tot een depressief, leeg en benauwd gevoel.
- **Cocaïne** (of in rookbare vorm crack) is een opwekkend en stimulerend middel dat voornamelijk gebruikt wordt om beter te kunnen presteren: men voelt zich sterk, actief en zelfzeker.

Bron: www.druglijn.be

Gebruik van andere producten als drug

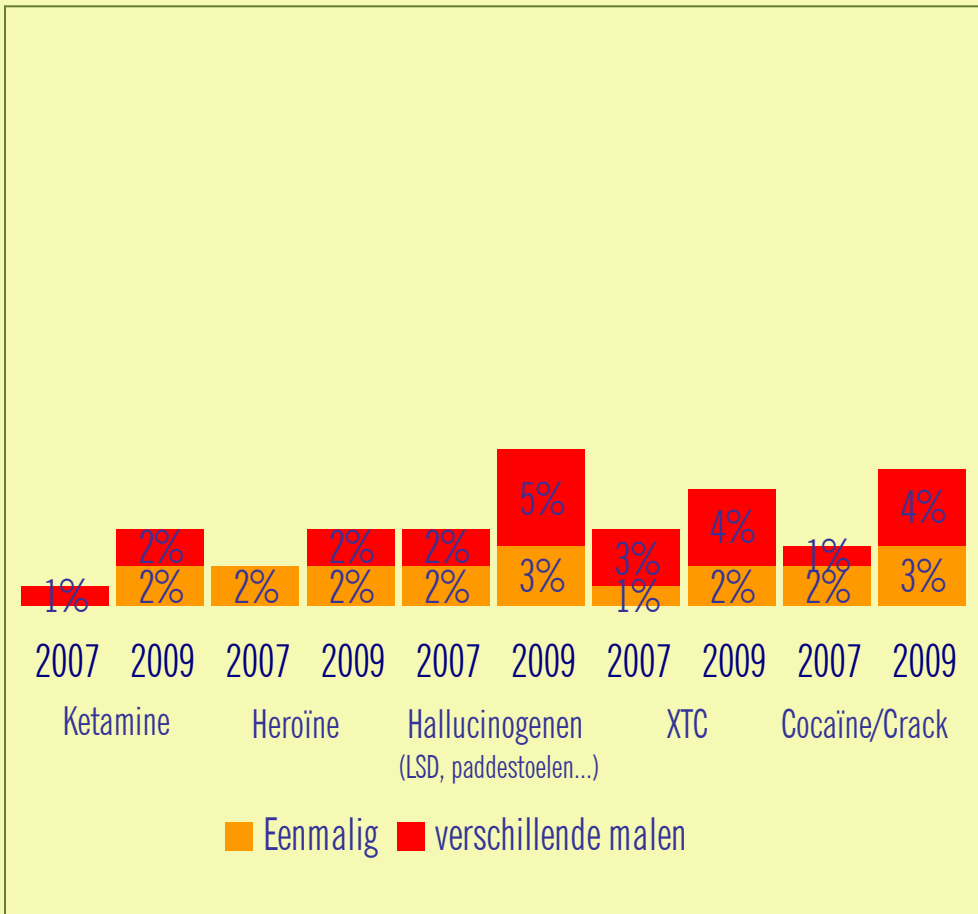

➤ Heb je volgende producten al gebruikt?

- De middelen die het meest geprobeerd zijn door de jongeren van tegenwoordig zijn hallucinogenen: 8% van de jongeren heeft hier al mee geëxperimenteerd. Meer dan de helft van hen deed dit al verscheidene malen.
- Cocaïne of crack volgt met 7% van de jongeren die al ervaring heeft met deze substantie.
- XTC is ook populair: 6% van de jongeren gebruikte het al; 67% van hen al enkele keren.
- Heroïne is al gebruikt door 4% van de jongeren; de helft van hen gebruikte het meermaals.
- Voor ketamine gelden dezelfde cijfers. 1 jongere op de 25 experimenteerde hier al mee. 1 op de 50 deed dit vaker.

Basis: Alle respondenten

Gebruik van andere producten als drug

➤ Heb je volgende producten al gebruikt?

- Tegenover 2007 is het druggebruik quasi verdubbeld.
- Het aantal mensen die reeds cocaïne en ketamine probeerden is zelfs meer dan verdubbeld.
- Zeer opvallend zijn de stijgingen van het meermaals gebruik van middelen. Waar het in 2007 slechts enkele malen voorkwam, heeft de meerderheid in 2009 reeds meerdere malen deze middelen gebruikt.
- In 2007 probeerde 2% van de jongeren eenmaal heroïne. In 2009 kwam daar nog 2% bij die meermaals heroïne gebruikten.

Basis: Alle respondenten

Verskil volgens profiel: gebruikers van andere drugs

- **Ketamine:** Gebruikers van ketamine bevinden zich iets vaker in het BSO dan gemiddeld (6%). In Brussel wordt ook vaker ketamine gebruikt (13%). Verder lijkt de drug beter ingeburgerd bij de Franstalige dan bij de Nederlandstalige jongeren: respectievelijk 6% en 2% van hen gebruikte het al.
- **Heroïne:** 11% van de Brusselse jongeren heeft al eens heroïne gebruikt. In Vlaanderen is dit 2%; in Wallonië 5%. In sociaal lagere klassen (5%) wordt het meer gebruikt dan in de hogere klassen (2%).
- **Hallucinogenen:** Iets vaker dan gemiddeld worden in het TSO hallucinogenen gebruikt (10%). Jongeren die niet tevreden zijn over hun familie, over hun vrienden, hun school, hun woonplaats en zichzelf hebben al vaker hallucinogene middelen gebruikt (14%).
- **XTC:** Meer dan een tiende van de Brusselse jongeren heeft al eens XTC gebruikt (11%). Jongeren die niet tevreden zijn over hun familie, over hun vrienden, hun school, hun woonplaats en zichzelf hebben ook vaker XTC gebruikt dan gemiddeld (14%). Ook onder de 16-jarigen is er een grote groep die al XTC probeerde (11%).
- **Cocaïne/crack:** 16-jarigen (11%), jongeren uit het BSO (12%), Brusselse jongeren (13%), jongeren uit Vlaamse steden (10%) geven aan al cocaïne of crack gebruikt te hebben.

Conclusies

Cannabisgebruik

- Een vierde van de Belgische jongeren tussen 12 en 17 probeerde heeft al cannabis geprobeerd. Een tiende van de jongeren is cannabisgebruiker op het moment van het onderzoek.
- In Vlaanderen is cannabis minder populair dan in Wallonië en Brussel.
- Voor rokers is de stap naar cannabis blijkbaar niet zo groot als bij de niet-rokers, want een groter aandeel van de rokers gebruikt cannabis.
- Het aantal jongeren dat cannabis gebruikt is lichtjes gedaald tegenover 2007, maar de frequentie van het gebruik is wel bijna verdubbeld.
- Jongeren beginnen al vanaf hun 12 jaar met cannabis.
- In het merendeel van de gevallen wordt cannabis aangeboden door vrienden.
- De meerderheid van cannabisgebruikers is niet van plan te stoppen: dit kan komen omdat 'slechts' een vierde van de cannabisgebruikers zich verslaafd voelt. Het aantal jongeren dat zich verslaafd voelt is in vergelijking met 2007 wel met 7% gestegen.

Informatie over cannabis

- Eén op de vijf jongeren denkt nog steeds dat het gebruik van cannabis niet gevaarlijk is. Van de verslaafde rokers stelt zelfs bijna de helft dat cannabis niet gevaarlijk is.

Conclusies

- Tegelijk geeft slechts de helft van de jongeren aan de wetgeving rond cannabis te kennen. In Vlaanderen zijn de jongeren nog minder bekend met de wet dan in Wallonië en Brussel.
- Een meerderheid stemt in dat praten over cannabis het gebruik ervan zou kunnen voorkomen. Goede vrienden hebben hierbij een zeer belangrijke plaats.
- Ook wordt over het algemeen onderkend dat ouders een belangrijke preventieve rol hebben. Daar tegenover staat dat slechts 27% van de ouders op de hoogte is van het gebruik van hun zoon/dochter.

Andere middelen

- Het gebruik van andere drugs (ketamine, heroïne, hallucinogenen, XTC, cocaïne/crack) is spectaculair gestegen tegenover 2007. In 2009 heeft al 5,8% van de jongeren deze middelen gebruikt, terwijl dit percentage in 2007 op 2,8% stond.
- Vooral opvallend is dat het bij een groot deel van deze gebruikers niet bij één keer blijft, en dat de drug meermaals gebruikt wordt. Deels zou dit verklaard kunnen worden door het (fysiek of mentaal) verslavend effect van bepaalde drugs.

Conclusies

- Vaak worden drugs gebanaliseerd. Bij cannabis is dit zeker het geval. Het gebruik wordt gerelativeerd en de gezondheidsrisico's worden vergeten. Ook het gevoel dat “iedereen” het doet, heeft een drempelverlagende werking (66% van de jongeren heeft vrienden die cannabis gebruiken).
- Onder invloed van bekende mensen wordt de grens van druggebruik ook verschoven en worden drugs populairder: het gebeurt al te vaak dat popsterren openlijk drugs gebruiken. Hiermee zetten ze jongeren ertoe aan om het gedrag van hun idolen te kopiëren.
- De risico's van het gebruik van drugs zijn vaak een ver-van-mijn-bedshow. Jongeren weten wel dat er risico's verbonden zijn aan druggebruik, maar ze gaan ervan uit dat hen niets zal overkomen.

Verantwoordelijke uitgever :
Marc Vandercammen

OIVO
Stichting van openbaar nut - ON 417541646
Paapsemlaan 20 - 1070 BRUSSEL
Tel. 02/547.06.11 - Fax. 02/547.06.01
www.oivo.be

Uitgave 2010
Catalogusref. 1009-10

D 2010-2492-33
©OIVO

Prijs : 45 €

Overnames voor niet-commerciële doeleinden toegestaan mits bronvermelding